

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016**

Α) Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διαρκεί 8 εξάμηνα που αντιστοιχούν σε 240 ECTS

Το πρόγραμμα αποτελείται από 49 μαθήματα εκ των οποίων τα 30 είναι Υποχρεωτικά τα 7 κατ'επιλογήν υποχρεωτικά (κυμαινόμενα) και τα 12 ελεύθερης επιλογής. Τα κατ'επιλογήν υποχρεωτικά (κυμαινόμενα) είναι κατανομημένα σε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο και προσφέρονται συνολικά 24. Τα ελεύθερης επιλογής είναι στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα αν θα προσφερθούν και σε ποιο εξάμηνο και προσφέρονται συνολικά 60.

Όλα τα μαθήματα διδάσκονται 3 ώρες την εβδομάδα. Τα υποχρεωτικά αντιστοιχούν σε 5 ECTS το κάθε ένα και τα κατ'επιλογήν υποχρεωτικά (κυμαινόμενα) καθώς και τα ελεύθερης επιλογής σε 4 ECTS το κάθε ένα.

Τα κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (κυμαινόμενα) κατανέμονται ως εξής:

1. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας δύο (2)
2. Τομέας Επιστημών Αγωγής δύο (2)
3. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών ένα (1)
4. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής ένα (1)
5. Τομέας Φυσικών Επιστημών Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος ένα (1)

Η Πρακτική Άσκηση αντιστοιχεί σε 14 ECTS και η διάρθρωσή της στο Πρόγραμμα Σπουδών περιγράφεται στο επισυναπτόμενο παράρτημα.

**Β. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016
ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

Α΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	160	Θεωρίες της Αγωγής	Ι. Βρεττός
2.	311	Μαθηματικά Ι	Γ. Μπαραλής
3.	B012	Νεοελληνική Λογοτεχνία: Ποίηση και Πεζογραφία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)	Β. Πάτσιου / Γ. Καλογήρου
4.	332	Νεοελληνική γλώσσα. Το Λεξιλόγιο	Α. Νάκας / Ε. Μαγουλά
5.	B030	Εικαστική Αγωγή Ι	Λ. Κακίση

Β΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B014	Θεατρική παιδεία	Θ. Γραμματάς / Μ. Δημάκη / Τ. Τζαμαργιάς
2.	321	Μαθηματικά ΙΙ	Γ. Μπαραλής
3.	B003	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (10 ^{ος} αιώνας - 1830)	Χ. Μπαμπούνης
4.	A003	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	Κ. Μαλαφάντης
5.	A020	Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια	Ι. Βρεττός

Γ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	330	Φυσικές Επιστήμες Ι	Γ. Καλκάνης
2.	130	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	Ε. Γαλανάκη
3.	152	Συγκριτική Παιδαγωγική (μονοί αριθμοί μητρώου)	Ε. Φουριπτής

Δ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	131	Παιδαγωγική Ψυχολογία	Ε. Γαλανάκη / Γ. Σιδερίδης
2.	360	Φυσικές Επιστήμες ΙΙ	Γ. Καλκάνης / Ε. Μαυρικάκη
3.	A015	Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη	Γ. Σιδερίδης
4.	Γ003	Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην εκπαίδευση	Γ. Καλκάνης
5.	152	Συγκριτική Παιδαγωγική (ζυγοί αριθμοί μητρώου)	Ε. Φουριπτής

Ε' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B026	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Δ. Δασκαλάκης
2.	250	Γενικές Αρχές Στρατηγικές διδασκαλίας& Πρακτική άσκηση Ι	Ι. Βρεττός / Θ. Μπαμπάλης
3.	140	Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρία &Πράξη	Η. Μυλωνάκου-Κεκέ

4.	B022	Λογοτεχνία για παιδιά και νέους	Β. Πάτσιου / Γ. Καλογήρου
----	------	---------------------------------	------------------------------

ΣΤ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	260	Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική άσκηση II	Θ. Μπαμπάλης / I. Βρεττός
2.	A012	Ειδική Αγωγή	Σ. Πολυχρονοπούλου
3.	B024	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Δ. Δασκαλάκης
4.	147A	Κοινωνική Ψυχολογία: Πεδία Επιστημονικής Έρευνας & Εφαρμογές	Α.-Σ. Αντωνίου

Ζ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	270	Διδακτική Μαθηματικών I	Α. Μπούφη / Χ. Μισαηλίδου
2.	271	Διδακτική Φυσικών Επιστημών (μισό έτος, κατόπιν κλήρωσης)	Κ. Χαλκιά
3.	B028	Διδακτική Γλώσσας. Διδασκαλία πρώτης ανάγνωσης και γραφής	Α. Νάκας / E. Μαγουλά

Η' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	281	Διδακτική Μαθηματικών II	Α. Μπούφη / Χ. Μισαηλίδου

2.	271	Διδακτική Φυσικών Επιστημών(υπόλοιπο έτος)	Κ. Χαλκιά
3.	Γ018	Φυσικές Επιστήμες: Επιστημολογία και Διδακτική Μεθοδολογία	Κ. Σκορδούλης

ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B013	Διδακτική της Λογοτεχνίας	Γ. Καλογήρου
2.	Γ008	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης (Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών Ι)	Γ. Μπαραλής / Α.Βουδούρη
3.	A030	Αίτια, διάγνωση και ψυχολογική αντιμετώπιση της δυσλεξίας	Σ. Πολυχρονοπούλου
4.	B031	Λαϊκός πολιτισμός και εκπαίδευση	P. Κακάμπουρα

Β΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	A031	Προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης	Ε. Γαλανάκη
2.	A124	Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης	Ε. Φυριπής
3	A013	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	Κ. Μαλαφάντης

Γ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	A033	Εκπαίδευση παιδιών με Νοητική υστέρηση	Σ. Πολυχρονοπούλου
2.	A010	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	Θ. Μπαμπάλης
3.	345	Νεοελληνική γλώσσα. Γραμματική και σύνταξη	Α. Νάκας
4.	Γ020	Βιολογία	Ε. Μαυρικάκη
5.	Γ016	Πειραματικές Μέθοδοι στις Φυσικές Επιστήμες – Εργαστήριο	Κ. Σκορδούλης/ Ε. Μαυρικάκη/ Α. Γαλάνη

Δ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	136	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	Κ. Φασούλης
2.	317	Θεωρία Αριθμών	Γ. Μπαπαλής / Α.Βουδούρη
3.	Γ006	Ο Κόσμος μας: η διδασκαλία βασικών εννοιών Αστρονομίας & Επιστημών της Γης	Κ. Χαλκιά/ Α. Γαλάνη
4.	B027	Σύγχρονες γλωσσολογικές έννοιες και διδακτικές εφαρμογές	Ε. Μαγουλά
5.	A110	Μικροδιδασκαλίες – Μικρομαθήματα και Πρακτική Άσκηση	Ι. Βρεττός / Μπαμπάλης

Ε΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B139	Θέατρο για παιδιά και νέους. Από το κείμενο στην παράσταση.	Μ. Δημάκη-Ζώρα Τ. Τζαμαργιάς
2.	A037	Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική	Ε. Γαλανάκη
3.	A022	Διαταραχές του λόγου και της ομιλίας στη γλωσσική εξέλιξη του παιδιού	Σ. Πολυχρονοπούλου /Μ. Μαργαρίτου

ΣΤ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	137	Μαθησιακές δυσκολίες-Δυσλεξία: Αξιολόγηση και παιδαγωγική αντιμετώπιση	Σ. Πολυχρονοπούλου/ Μ. Μαργαρίτου
2	A035	Ψυχολογία προσωπικότητας, ατομικών διαφορών και αποκλίσεων	Α.-Σ. Αντωνίου

Ζ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B008	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (19 ^{ος} -21 ^{ος} αι.)	Χ. Μπαμπούνης
2.	A032	Ψυχικές διαταραχές και μαθησιακές δυσκολίες παιδιών και εφήβων – Ψυχολογία ΑμΕΑ	Α.-Σ. Αντωνίου

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	Γ110	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση I	A. Βουδούρη
2.	A140	Επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας	H. Μυλωνάκου-Κεκέ
3.	A153	Το παραμύθι και ο μύθος στην Εκπαίδευση	K. Μαλαφάντης
4.	A145	Οργάνωση και Λειτουργία σχολικών μονάδων	K. Φασούλης
5	Γ143	Στοιχεία ΦυσικήςΓεωγραφίας	A. Γαλάνη
6	B132	Σύγχρονη Πεζογραφία: Τάσεις & Προσανατολισμοί	B. Πάτσιου
7.	B175	Αφηγήσεις ζωής, Λαογραφία και Εκπαίδευση	P. Κακάμπουρα

Β΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	B171	Εικαστική Αγωγή II	Λ. Κακίση
2.	Γ114	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση II	A. Βουδούρη
3.	A133	Ανάπτυξη και Διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης	K. Φασούλης
4.	A142	Το παιδικό σχέδιο και η παιδαγωγική του αξιοποίηση	H. Μυλωνάκου – Κεκέ
5.	B166	Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα	Σ. Χρυσοστόμου

6.	A153	Το παραμύθι και ο μύθος στην Εκπαίδευση	Κ. Μαλαφάντης
7.	Γ146	Θέματα Ανθρωπογεωγραφίας: Μελέτες περίπτωσης	Α. Γαλάνη
8.	B144	Παιδαγωγική Λαογραφία	Ρ. Κακάμπουρα

Γ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1	436	Περιγραφική Στατιστική	Α. Βουδούρη
2	B137	Συγκριτική Θεατρολογία, Νεοελληνική και Παγκόσμια Δραματουργία	Θ. Γραμματάς/ Μ. Δημάκη-Ζώρα
3	B127	Ιστορία και η Διδακτική της	Χ. Μπαμπούνης
4	B163	Σχολική Θρησκευτική Αγωγή	Ε. Περσελής
5	A105	Σχολική Παιδαγωγική & Καινοτόμες Δράσεις	Θ. Μπαμπάλης
6	B170	Νέα Τεχνολογία Εργασία & Εκπαίδευση	Δ. Δασκαλάκης
7	B187	Νεοελληνική Πεζογραφία στον 20ο αι. Η νοσταλγία της εφηβείας	Β. Πάτσιου

Δ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	486	Η Γλώσσα στα Κείμενα (Κειμενογλωσσολογία – Υφολογία – Ρητορική)	Α. Νάκας
2.	B120	Γενική-τοπική Ιστορία, οι πηγές και η μελέτη τους	Χ. Μπαμπούνης
3.	B185	Πολιτισμός, Θρησκεία και Εκπαίδευση στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης	Δ. Δασκαλάκης
4.	A146	Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης	Θ. Μπαμπάλης
5.	Γ120	Βιολογία Ανθρώπου	Ε. Μαυρικάκη
6.	B186	Νεοελληνικό Θέατρο και κοινωνία	Μ. Δημάκη-Ζώρα
7	146	Φιλοσοφία της Παιδείας	Ι. Βρεττός
8	B144	Παιδαγωγική Λαογραφία	Ρ. Κακάμπουρα
9.	Γ118	Στατιστική και Θεωρία Πιθανοτήτων	Α. Βουδούρη

Ε' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1.	A119	Παιδαγωγική της Λογοτεχνίας	Κ. Μαλαφάντης
2.	B119	Ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος	Χ. Μπαμπούνης
3.	447	Αγωγή Υγείας	Ε. Μαυρικάκη
4.	B118	Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης ή ως δεύτερης γλώσσας	Ε. Μαγουλά

5	B180	Αισθητική Αγωγή: Εικαστικές Τέχνες και σύνδεσή τους με την Τέχνη του σήμερα	Λ. Κακίση
6	B157	Θέατρο και Πολιτισμός	Θ. Γραμματάς
7.	A161	Εφαρμογές στατιστικής με τη χρήση λογισμικών SPSS	Γ. Σιδερίδης

ΣΤ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1	B135	Το βιβλίο στην Εκπαίδευση	Γ. Καλογήρου
2	A127	Η Παιδαγωγική του Νεοελληνικού Διαφωτισμού	Κ. Μαλαφάντης
3	457	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	Γ. Καλογήρου
4	B136	Ρεαλισμός και Μυθοπλασία	Β. Πάτσιου
5	B157	Θέατρο και Πολιτισμός	Θ. Γραμματάς

Ζ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1	457	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	Γ. Καλογήρου
2	Γ109	Ειδικά θέματα Διδακτικής Μαθηματικών Ι	Α. Μπούφη/ Χ. Μισαηλίδου
3	Γ118	Στατιστική και Θεωρία Πιθανοτήτων	Α. Βουδούρη

4.	B141	Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου	Τ. Τζαμαργιάς
5.	Γ123	Ιστορία των Επιστημών	Κ. Σκορδούλης
6.	Γ144	Διδακτική της Γεωγραφίας	Α. Γαλάνη
7.	B133	Εργασιακές Σχέσεις	Δ. Δασκαλάκης

Η' Εξάμηνο

a/a	Κ.Μ.	Μάθημα	Διδάσκοντες
1	Γ113	Ειδικά θέματα Διδακτικής Μαθηματικών ΙΙ	Α. Μπούφη/Χ. Μισαηλίδου
2	Γ130	Περιβάλλον: επιστήμη και εκπαίδευση	Κ. Σκορδούλης
3	B155	Διδακτική και Παιδαγωγική του Θεάτρου	Τ. Τζαμαργιάς
4	B160	Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας & Δικαιώματα του Παιδιού	Δ. Δασκαλάκης
5	B165	Φωνητική και φωνολογία της ελληνικής γλώσσας: θεωρία και ασκήσεις	Ε. Μαγουλά
6	422	Βασικές έννοιες της Γεωμετρίας	Γ. Μπαραλής
7	A159	Ειδική Παιδαγωγική για χαρισματικά παιδιά	Σ. Πολυχρονοπούλου
8	B156	Εισαγωγή στους Κώδικες του Θεάτρου. Θεωρία και Πράξη	Τ. Τζαμαργιάς
9.	A156	Οργανωσιακή Ψυχολογία και συμπεριφορά στην εκπαίδευση	Α.-Σ. Αντωνίου

10	A165	Ψυχομετρία και ψυχομετρική αξιολόγηση	Γ. Σιδερίδης
----	------	---------------------------------------	--------------

Γ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 81Π100

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του Μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο, 8^ο

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 14 ECTS

Φόρτος Εργασίας:

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών χωρίζεται στις τρεις φάσεις, που φαίνονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Οι τρεις φάσεις της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΤΔΕ			
Α' ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Γενικής Διδακτικής Μεθοδολογίας	2 ^ο Έτος		
	«Μικροδιδασκαλίες-Μικρομαθήματα & Πρακτική Άσκηση»		
	↓		
	3 ^ο Έτος		
	Ε' Εξάμηνο (Χειμερινό) «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι»	Στ' Εξάμηνο (Εαρινό) «Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ»	
Β' ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Ειδικής Διδακτικής	↓		
	4 ^ο Έτος		
	«Διδακτική Γλώσσας»	«Διδακτική Μαθηματικών»	«Διδακτική Φυσικών Επιστημών»

	↓
Γ' ΦΑΣΗ	4^ο Έτος
Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση	Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση
	↓
	Πτυχίο

Το σύνολο των ωρών που προβλέπονται για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών (παρακολούθηση και διδασκαλίες σε εργαστήριο και σχολική τάξη) ανά γνωστικό αντικείμενο φαίνεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Συγκεντρωτικός Πίνακας Πρακτικών Ασκήσεων

Φάσεις Πρακτικής Άσκησης	Γνωστικά αντικείμενα πρακτικής άσκησης	Υποχρεωτική παρακολούθηση σε εργαστήριο ή/και στο σχολείο/Μικροδιδασκαλίες για κάθε φοιτητή/τρια (σύνολο ωρών)	Υποχρεωτικές διδασκαλίες στα σχολεία για κάθε φοιτητή/τρια (σύνολο ωρών)
Α' ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Γενικής Διδακτικής Μεθοδολογίας	1. <u>2^ο Έτος</u> «Μικροδιδασκαλίες-Μικρομαθήματα & Πρακτική Άσκηση»	9 ώρες	9 ώρες
	2. <u>3^ο Έτος-Ε' Εξάμηνο</u> «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι»	80 ώρες	-
	3. <u>3^ο Έτος-Στ' Εξάμηνο</u> «Διαχείριση της Σχολικής τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ»	-	80 ώρες
Β' ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Ειδικής Διδακτικής	1. <u>4^ο Έτος</u> «Διδακτική Γλώσσας. Πρώτη Γραφή και Ανάγνωση»	3 ώρες	3 ώρες
	2. <u>4^ο Έτος</u> «Διδακτική Μαθηματικών Ι & ΙΙ»	5 ώρες	2 ώρες
	3. <u>4^ο Έτος</u> «Διδακτική Φυσικών Επιστημών»	20 ώρες	20 ώρες

Γ' ΦΑΣΗ				
Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση	1.	<u>4^ο Έτος</u> «Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση»	-	A. Διδασκαλία: 35 ώρες B. Προετοιμασία: 35 ώρες X 3= 105 ώρες
		Σύνολο 371 ώρες / περίπου 16 εβδομάδες ανά φοιτητή/τρια	117 ώρες / περίπου 5 βδομάδες ανά φοιτητή/τρια	254 ώρες / περίπου 11 βδομάδες ανά φοιτητή/τρια

Μαθησιακοί Στόχοι: Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τις γνώσεις που απέκτησαν στο θεωρητικό μέρος των αντίστοιχων μαθημάτων, ώστε τόσο να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της διδασκαλίας του μαθήματος όσο και να χειρίζονται προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών,
- ανιχνεύουν και να αντιμετωπίζουν με αναστοχαστική πρόθεση τα δεδομένα της καθημερινής διδακτικής πράξης και πρακτικής,
- εφαρμόζουν διδακτικές καινοτομίες και διδακτικά μοντέλα στη σχολική πρακτική.

Προαπαιτούμενα: Τα μαθήματα «Μικροδιδασκαλίες-Μικρομαθήματα & Πρακτική Άσκηση», «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» και «Διαχείριση της Σχολικής τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ» (μαθήματα γενικής διδακτικής μεθοδολογίας) προηγούνται και θεωρούνται προαπαιτούμενα για τη δήλωση της Διδακτικής των επιμέρους μαθημάτων «Διδακτική Γλώσσας. Πρώτη γραφή και Ανάγνωση», «Διδακτική Μαθηματικών Ι & ΙΙ» και «Διδακτική Φυσικών Επιστημών» (μαθήματα ειδικής διδακτικής). Επίσης, όλα τα παραπάνω μαθήματα τόσο της γενικής διδακτικής όσο και της ειδικής διδακτικής θεωρούνται προαπαιτούμενα για την πραγματοποίηση της Εβδομαδιαίας Πρακτικής άσκησης των τεταρτοετών φοιτητών.

Περιεχόμενο της Πρακτικής Άσκησης:

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών χωρίζεται σε τρεις φάσεις. Η πρώτη φάση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του μαθήματος «Μικροδιδασκαλίες-Μικρομαθήματα & Πρακτική Άσκηση» στο 2^ο έτος, στη συνέχεια στο πλαίσιο του μαθήματος «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» στο Ε' Εξάμηνο φοίτησης, και ολοκληρώνεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Διαχείριση της Σχολικής τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ» στο Στ' Εξάμηνο φοίτησης. Η δεύτερη φάση πραγματοποιείται στο πλαίσιο των μαθημάτων των ειδικών γνωστικών αντικειμένων («Διδακτική Γλώσσας. Πρώτη Γραφή και Ανάγνωση», «Διδακτική Μαθηματικών Ι & ΙΙ» και «Διδακτική Φυσικών Επιστημών») στα Ζ' και Η' εξάμηνο

φοίτησης και η τρίτη και τελευταία φάση συνίσταται στην Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση των φοιτητών.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την πρώτη φάση, οι φοιτητές του 2^{ου} έτους στο πλαίσιο του μαθήματος «Μικροδιδασκαλίες-Μικρομαθήματα & Πρακτική Άσκηση» έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά με θέματα διδακτικής πράξης. Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των υποψήφιων εκπαιδευτικών σχετικά με συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς κατά τη διδασκαλία και η άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων σε εργαστηριακή μορφή, οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας (η σχετική άσκηση στηρίζεται στη *βιντεολήψη - βιντεοσκόπηση* της διδασκαλίας).

Στη συνέχεια, οι φοιτητές παρακολουθούν το μάθημα «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» στο Ε' Εξάμηνο και επισκέπτονται Δημοτικά Σχολεία. Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις **8.00** π.μ. έως τις **14.00** μ.μ υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου-συντονιστή καθορισμένα Δημοτικά Σχολεία. Κάθε ομάδα σε κάθε σχολείο χωρίζεται σε υπο-ομάδες 2 έως 3 ατόμων, οι οποίες **παρακολουθούν** κυκλικά το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου. Ως παρατηρητές μέσα στη σχολική τάξη παρακολουθούν συγκεκριμένες **θεματικές** που αποτελούν προέκταση του θεωρητικού πλαισίου του μαθήματος. Στη συνέχεια την 5η και 6η ώρα πραγματοποιείται:

- α) **συζήτηση** στους άξονες της παρατήρησης και
- β) εφαρμογή με **ασκήσεις εμπέδωσης**.

Για κάθε φοιτητή διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

1. Εργασίες-Ασκήσεις εμπέδωσης και
2. Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία.

Τέλος, οι φοιτητές παρακολουθούν το μάθημα «Διαχείριση της Σχολικής τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ» στο Στ' Εξάμηνο και επισκέπτονται Δημοτικά Σχολεία. Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις **8.00** π.μ. έως τις **14.00** μ.μ καθορισμένα Δημοτικά Σχολεία και υποχρεωτικά **πραγματοποιούν διδασκαλίες** στα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος υπό την επίβλεψη των εκπαιδευτικού της τάξης και του υπεύθυνου-συντονιστή. Σε συνεργασία με τον υπεύθυνο συντονιστή εκπονούν **σχέδια διδασκαλίας** για κάθε μάθημα που αναλαμβάνουν να διδάξουν. Το σχέδιο περιλαμβάνει ενδεικτικά: διδακτικούς στόχους, διδακτικές τεχνικές, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, καθοδηγούμενη ή/και ανεξάρτητη εξάσκηση, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Στο τέλος του σχολικού ωραρίου πραγματοποιείται:

- α) **συζήτηση** σχετική με τις διδασκαλίες (προβληματισμοί, θετικά και αρνητικά στοιχεία) και
- β) εφαρμογή με **ασκήσεις εμπέδωσης**.

Για κάθε φοιτητή διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

1. Σχέδια διδασκαλίας
2. Εργασίες-Ασκήσεις εμπέδωσης και
3. Υποχρεωτική ερευνητική εργασία.

Η δεύτερη φάση της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών πραγματοποιείται κατά το Ζ' και Η' εξάμηνο με ευθύνη των καθηγητών των ειδικών γνωστικών αντικειμένων. Η πρακτική άσκηση υποστηρίζεται καθοριστικά από τα υποχρεωτικά εργαστήρια μικροδιδασκαλιών που πραγματοποιούνται σε σχολεία ή σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Ειδικότερα, όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική Γλώσσας. Πρώτη Γραφή και Ανάγνωση» προβλέπεται μία παρακολούθηση και μία διδασκαλία σε μαθητές της Α' τάξης Δημοτικού. Αντίστοιχα, στο μάθημα «Διδακτική Γλώσσας. Λεξιλόγιο» προβλέπεται, επίσης, μία παρακολούθηση και μία διδασκαλία σε μαθητές από Β' έως ΣΤ' τάξη Δημοτικού. Τέλος, στο μάθημα «Γραμματική και Σύνταξη» προβλέπεται μία παρακολούθηση και μία διδασκαλία σε μαθητές από Δ' έως ΣΤ' τάξη Δημοτικού. Οι φοιτητές συνοδεύονται από μεταπτυχιακούς φοιτητές της κατεύθυνσης «Διδακτική Γλώσσας» ή από αποσπασμένους εκπαιδευτικούς.

Όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική Μαθηματικών Ι», οι φοιτητές μία φορά την εβδομάδα πηγαίνουν στα σχολεία σε ομάδες μέχρι πέντε ατόμων και σε συνεννόηση με τους δασκάλους συλλέγουν διάφορα στοιχεία από τις τάξεις που επισκέπτονται (ερωτηματολόγια ή συνεντεύξεις). Οδηγίες για τη συλλογή των στοιχείων παραλαμβάνουν μέσα από μία ειδικά σχεδιασμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα wikispaces. Οι παρατηρήσεις των φοιτητών γίνονται αντικείμενο συζητήσεων στο μάθημα του Πανεπιστημίου, αλλά και μεταξύ τους ζωντανά ή μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Αντίστοιχα, για το μάθημα «Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ» προβλέπονται τρεις φάσεις. Στην πρώτη φάση της πρακτικής άσκησης: (1) οι φοιτητές εξοικειώνονται με το περιβάλλον της τάξης στην οποία πρόκειται να διδάξουν, και (2) κατανοούν τις άτυπες γνώσεις των μαθητών σχετικά με την ενότητα που τους ενδιαφέρει να διδάξουν. Στη βάση αυτών, σχεδιάζουν τη διδασκαλία τους. Στη δεύτερη φάση, οι φοιτητές διδάσκουν το μάθημα που έχουν προετοιμάσει και επισημαίνουν σημεία στα οποία θα μπορούσαν να παρέμβουν με επόμενη διδασκαλία. Στην τρίτη φάση, σχεδιάζουν και πραγματοποιούν ένα δεύτερο μάθημα ως συνέχεια του προηγούμενου. Η πρακτική άσκηση λειτουργεί σαν πηγή προβληματισμού των φοιτητών για τη βελτίωση της μάθησης και διδασκαλίας των μαθηματικών παρά σαν ευκαιρία για την εφαρμογή γενικών θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική Φυσικών Επιστημών», οι φοιτητές επισκέπτονται σχολεία, όπου παρακολουθούν το μάθημα και συμπληρώνουν «ταυτότητα διδασκαλίας» του μαθήματος. Μετά το μάθημα συζητούν με τον/την επιβλέποντα/ουσα επί του μαθήματος και αποφασίζουν ποιοι/ες φοιτητές/τριες θα πραγματοποιήσουν διδασκαλίες. Η «ταυτότητα διδασκαλίας» περιλαμβάνει:

- Έννοιες που διδάχθηκαν
- Ιδέες που αναδείχθηκαν από τους/τις μαθητές/τριες

- Διαχείριση των ιδεών από τους/τις εκπαιδευτικούς
- Εννοιολογικές δυσκολίες των μαθητών/τριών
- Διαχείριση των εννοιολογικών δυσκολιών από τους/τις εκπαιδευτικούς
- Προτάσεις διαφορετικής αντιμετώπισης των ιδεών και των εννοιολογικών δυσκολιών των μαθητών/τριών

Μετά την επίσκεψη στα σχολεία, οι φοιτητές παραδίδουν την ταυτότητα διδασκαλίας του μαθήματος και προετοιμάζουν τη διδασκαλία του μαθήματος με τον/την επιβλέποντα/ουσα της ομάδας.

Τέλος, η τρίτη φάση της Πρακτικής Άσκησης, η οποία συνίσταται σε αυτοδύναμη εβδομαδιαία διδασκαλία των φοιτητών στα Δημοτικά Σχολεία, διεξάγεται στο τέλος του Η' εξαμήνου με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής Πρακτικών Ασκήσεων του Τμήματος. Σκοπός της εβδομαδιαίας Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών είναι η εξοικειώσή τους με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στον χώρο του σχολείου και η διαμόρφωση της επαγγελματικής τους ταυτότητας. Κάθε φοιτητής αναλαμβάνει μία τάξη για μία εβδομάδα (2^η ή 3^η του Μαΐου) από τις **8.00** π.μ. έως τις **14.00** μ.μ., με σκοπό τη **διδασκαλία** όλων των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος.

Η Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

Α' Φάση: Προετοιμασία. Οι φοιτητές μέσω ηλεκτρονικής δήλωσης επιλέγουν το σχολείο στο οποίο θα πραγματοποιήσουν την εβδομαδιαία διδασκαλία. Αμέσως έρχονται σε επαφή με τον/την διευθυντή/τρια και γίνεται η κατανομή των τάξεων, η γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς και η κοινοποίηση της ύλης. Οι φοιτητές προετοιμάζονται καθημερινά για τις διδασκαλίες που θα πραγματοποιήσουν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Ενδεικτικά, η διδασκαλία που αντιστοιχεί σε μία διδακτική ώρα κάθε μαθήματος απαιτεί προετοιμασία σχεδόν τριών ωρών από κάθε φοιτητή. Στην προετοιμασία αυτή περιλαμβάνεται και η καταγραφή σχεδίων διδασκαλίας για κάθε μάθημα, στο οποίο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που λαμβάνουν χώρα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διδασκαλία.

Β' Φάση: Εφαρμογή. Πρόκειται για την πραγματοποίηση των διδασκαλιών σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα στα σχολεία, η οποία ξεκινά στις 8.10 και ολοκληρώνεται στις 14.00 (7 διδακτικές ώρες).

Γ' Φάση: Αξιολόγηση. Στο τέλος της Πρακτικής Άσκησης κατατίθενται τα Σχέδια Εργασίας, ενώ προβλέπεται τόσο αυτοαξιολόγηση μέσω ερωτηματολογίου και αναστοχαστικής παρατήρησης όσο και αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης μέσω ερωτηματολογίου αποτίμησης της Πρακτικής Άσκησης.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική